

HPV-vaccinwissel per 1 september 2026

Van het 2-valent naar het 9-valent HPV vaccin binnen het RVP

Huishoudelijke mededelingen

Microfoon uit svp

Stel je vragen in de chat. Q/A's vanuit chat worden nagezonden

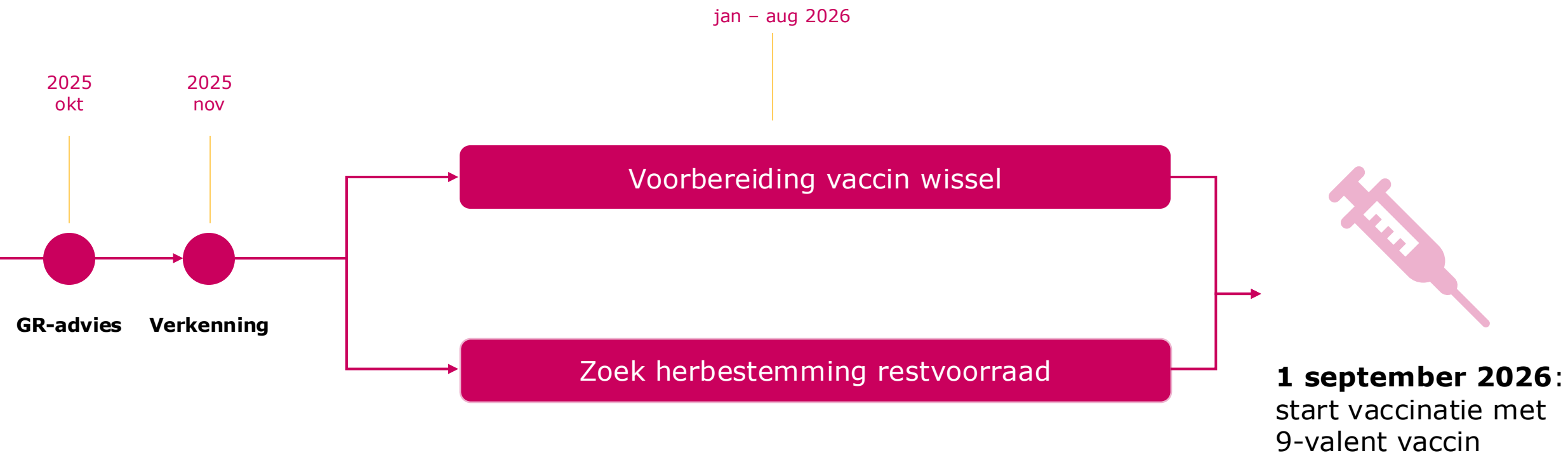
Het webinar wordt opgenomen

Webinar terugkijken? Mail naar:
klaartje.weijdema@rivm.nl

Tijdslijn vaccinwissel HPV

Eigenschap	Huidig vaccin	Vaccin per 1 september 2026
Merksnaam	Cervarix[®]	Gardasil9[®]
Werking	2-valent	9-valent
HPV-typen	HPV type 16 en 18 (ook enige bescherming tegen HPV-type 45, 35, 31, 52)	HPV-type 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 en 58 (7 type kunnen kanker veroorzaken 2 type veroorzaken genitale wratten)
Bescherming	Kanker aan mond, keel en geslachtsdelen	Kanker aan mond, keel en geslachtsdelen én <u>genitale wratten</u>
Doseer-schema in RVP	2x vaccineren	2x vaccineren

Komt er een GR-advies voor 1x vaccineren?

Onderdelen van project HPV-vaccinwissel

Onderdeel	Persoon
Inkoop / registratie Registratie	Berber de Vries Paula de Jongh
Publiekscommunicatie	Diana Verburg
Deskundigheidsbevordering	Josien van Wijk
Monitoring	Janneke Duijster
Herbestemmen Cervarix	Eva van der Want

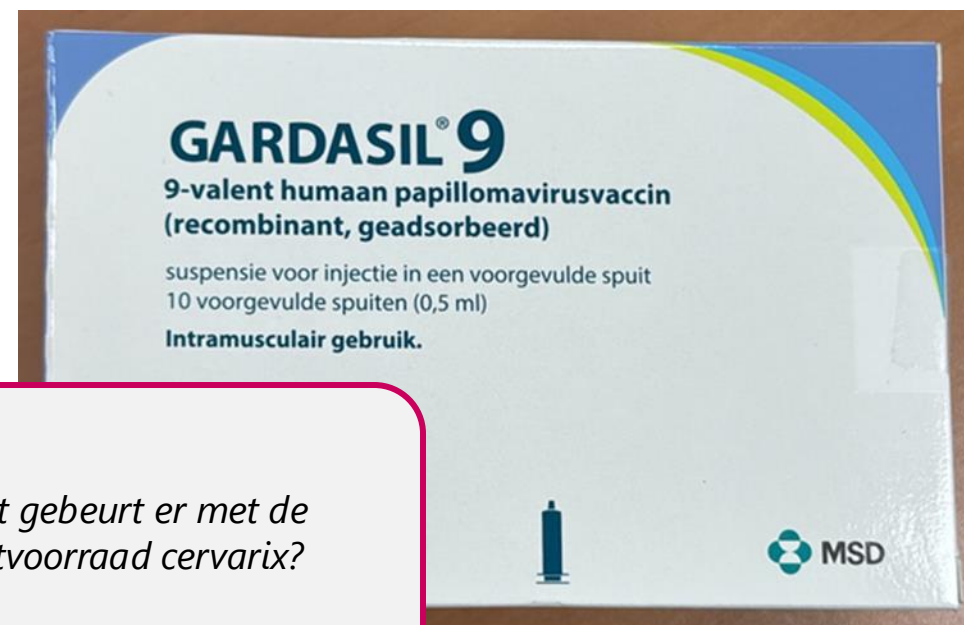
Per onderdeel
nemen we de chat
door
NB: hou discussies
beperkt aub

Webinar hpv vaccinwissel

Gardasil 9; verpakking, levering & opslag

- > Tien spuiten in een verpakking
- > Afmeting verpakking:
9,5 x 8,7 x 15,0 cm
(= verpakking M-M-RVaxPro)
- > Bewaren bij 2-8°C
- > Vaccin in voorgevulde spuit
- > Luer-Lock aansluiting
- > Levering vanaf augustus 2026

Wat gebeurt er met de restvoorraad cervarix?

Registratie in Praeventis

- › De wijze van registratie blijft hetzelfde.
 - Per 1 september zijn Gardasil9 en de batchnummers toegevoegd
 - Registratie Cervarix blijft na 1 september mogelijk. RIVM gaat registreren hoe vaak dit voorkomt
- › Betalingen blijven via het gemeentefonds

Publiekscommunicatie

- > Onderzoek kernboodschap
- > Communicatiemiddelen

The screenshot shows a website page with a purple header. The navigation menu includes 'Vaccinaties', 'Infectieziekten', 'Over vaccineren', 'Rijksvaccinatieprogramma', and 'Contact'. Below the header, there are links for 'Professionals' and 'Informatiemateriaal'. The breadcrumb trail reads 'Home > Vaccinaties > Vaccineren tegen HPV'. The main heading is 'Vaccineren tegen HPV'. Below the heading is a large image of two smiling young girls. The text below the image states: 'HPV kan verschillende soorten kanker veroorzaken, bij vrouwen én mannen. De vaccinatie tegen HPV beschermt goed tegen deze soorten kanker. De HPV-vaccinatie wordt gegeven rond de leeftijd van 10 jaar.' To the right of the text is a purple box titled 'Meer informatie' containing a list of links: 'Information on HPV vaccination in different languages for children', 'Onderzoek HPV-vaccinatie', 'Info over HPV voor jongere', 'Het Humaan Papillomavirus', and 'Folder Vaccinatie tegen HPV 10 jaar'. Below the text is a section titled 'De HPV-vaccinatie in het kort' with a table.

Beschermt tegen	verschillende soorten kanker door HPV
Op welke leeftijd(en)?	In het jaar dat kinderen 10 worden

Onderzoek kernboodschap

- › Is het nodig om de huidige kernboodschap aan te passen?
- › Willen ouders de bescherming tegen genitale wratten terugzien in de kernboodschap? Of op andere plekken, in andere middelen?
- › Welke informatie verwachten ouders over het (andere) vaccin en waar(in)?

Rijksoverheid voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Met *één* vaccin beschermd tegen verschillende soorten kanker door HPV

Rijksvaccinatieprogramma

Rijksoverheid voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Bescherm je kind *nu* tegen HPV-kanker *later*

Rijksvaccinatieprogramma

Rijksoverheid voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Bescherm je kind tegen HPV-kanker én genitale wratten

Rijksvaccinatieprogramma

Rijksoverheid voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Met de HPV-vaccinatie beschermd tegen kanker door HPV

Rijksvaccinatieprogramma

Conclusies en aanbevelingen

- > De huidige kernboodschap 'Met één vaccin beschermd tegen verschillende soorten kanker' is heel krachtig en uitgangspunt boodschap
 - Niet alleen baarmoederhalskanker; prik is ook voor jongens
 - Belang bescherming: kanker is heel ernstig en daar wil je je kind tegen beschermen
- > Overweging om HPV-vaccin(atie) te gebruiken i.p.v. één vaccin (niet 1 prik)
- > Geen genitale wratten noemen in de kernboodschap. Kan wel in (folder) tekst of website
 - Verwarrend en afschrikkend
 - Doet af aan belang vaccin
 - Verwarring over relatie kanker en genitale wratten

Conclusies en aanbevelingen (2)

- > 'Bescherm je kind' trekt aandacht, wel minder neutraal, appelleert meer aan gevoel, maar wordt soms ook als betuttelend/gebiedend ervaren. Kan in boodschap.
- > Bij 'HPV-kanker' denkt een deel alleen meisjes en/of aan baarmoederhalskanker. Beter: verschillende soorten kanker
- > 'Nu beschermen tegen kanker later' is ook belangrijke informatie, omdat het inhaakt op de leeftijd van 10 jaar

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Wetzijn en Sport

Vervolg

- > Aanpassen folder
- > Aanpassen infographic
- > Actualiseren website RVP
- > Nieuw vaccin in 't kort
- > Steffie over HPV-vaccinatie
- > Vertalingen RVP en Steffie

Wat is de HPV-prik?

De HPV-prik beschermt je kind tegen het humaan papillomavirus (HPV). Dit virus is heel besmettelijk.

Bescherming tegen verschillende soorten kanker

Een langdurige besmetting met HPV kan leiden tot verschillende soorten kanker. Baarmoederhalskanker is de bekendste. Maar HPV kan ook kanker in de mond- en keelholte, aan de penis, anus, vagina en schaamlippen veroorzaken.

Acht op de tien mensen raken besmet met HPV. Meestal raakt je lichaam het virus zelf op. Soms gebeurt dat niet. Dan kun je tien tot vijftien jaar later kanker krijgen.

De HPV-prik biedt 95% bescherming tegen langdurige infecties van de twee typen die het vaakst leiden tot kanker.

Het vaccin is veilig. Er zijn geen bijwerkingen van het vaccin bekend die langere tijd duren of blijvend zijn.

Welke bijwerkingen kan je kind krijgen van de HPV-prik?

Op welke leeftijd?

Kinderen krijgen 2 HPV-prikken rond de leeftijd van 10 jaar. Er zit een half jaar tussen de prikken.

Sinds

2010

Zit de HPV-prik in het Rijksvaccinatieprogramma.

CBG-Meb

Heb je vragen?

Kijk op rijksvaccinatieprogramma.nl/hpv of stel je vraag aan de jeugdgezondheidszorg/IGGD.

Vaccin in het kort voor het HPV-vaccin (Cervarix)

Waarvoor is dit vaccin?

Dit vaccin beschermt tegen 2 typen van het **humaan papillomavirus (HPV)**: type 16 en 18. Je kunt met HPV besmet worden tijdens het vrijen en intiem contact. 80% van de mensen raakt in hun leven besmet met HPV. Van een HPV-infectie die niet vanzelf verdwijnt, kun je kanker krijgen.

Het HPV-vaccin beschermt tegen een HPV-infectie. Een HPV-infectie kan leiden tot verschillende soorten kanker:

- Van de baarmoederhals.
- In de mond en keel.
- Bij het poepgat.
- Bij de vagina.
- Van de schaamlippen.
- Van de penis.

Kanker door HPV kan soms dodelijk zijn.

Hoe werkt dit vaccin?

Als je na de vaccinatie in contact komt met HPV, dan herkent je lichaam dit virus. Je lichaam heeft dan al antistoffen aangemaakt die je beschermen tegen dit virus. Deze antistoffen blijven lang in je bloed zitten.

Het HPV-vaccin beschermt tegen HPV-typen 16 en 18. Volgens het RIVM veroorzaken deze twee typen ongeveer 77% van alle gevallen van baarmoederhalskanker.

Het HPV-vaccin beschermt ook tegen HPV-typen 31, 33 en 45. Deze HPV-typen kunnen ook kanker veroorzaken.

Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat het HPV-vaccin de kans op baarmoederhalskanker bij vrouwen met 90% verlaagt. Dit betekent dat van de 100 vrouwen die zonder vaccinatie baarmoederhalskanker zouden krijgen, er na vaccinatie 90 vrouwen geen baarmoederhalskanker krijgen. Het onderzoek laat ook zien dat het HPV-vaccin de kans op afwijkingen die in kanker kunnen veranderen met 80% verlaagt.

Het HPV-vaccin beschermt het beste tegen een HPV-infectie als je nog niet eerder met HPV in contact bent geweest. De prik wordt daarom op jonge leeftijd gegeven.

Belangrijkste waarschuwingen

- Heb je koorts voordat je de vaccinatie krijgt? Het RIVM adviseert een nieuwe afspraak te maken als je meer dan 38,5 graden koorts hebt.
- Heb je een **lichte ontsteking**? Zoals een verkoudheid? Overleg met je arts of je een nieuwe afspraak moet maken voor de vaccinatie.

Wanneer krijg ik dit vaccin?

In het schema van het Rijksvaccinatieprogramma staat dat je dit vaccin kunt krijgen in het jaar dat je 10 jaar wordt. Het RIVM verstuurt hiervoor een uitnodiging.

Binnen het Rijksvaccinatieprogramma krijg je deze vaccinatie **2 keer**. Je krijgt de tweede vaccinatie 6 maanden na de eerste vaccinatie.

Je krijgt de prik in de bovenarm.

Deze vaccinatie is onderdeel van het Rijksvaccinatieprogramma. Dit is een programma van de overheid om mensen te beschermen en tegen besmettelijke ziektes. De vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma zijn gratis.

Wat moet ik doen als ik de vaccinatie niet heb gehad?

Heb je de afspraak voor de vaccinatie **gemist**? Maak zo snel mogelijk een nieuwe afspraak.

Belangrijkste bijwerkingen

Net zoals bij andere vaccins kan je last krijgen van bijwerkingen. Dit komt omdat het vaccin ervoor zorgt dat je afweer gaat werken. Afweer zorgt voor bescherming tegen HPV.

Ongeveer 1 op de 10 personen krijgt last van bijwerkingen zoals:

- Pijn, rood of dikker worden van de huid op de plek van de prik.
- Hoofdpijn of spierpijn.
- Moe zijn.

Ongeveer 1 op de 100 personen krijgt last van bijwerkingen zoals:

- Koorts of pijn in de gewrichten.
- Misselijk zijn, overgeven, buikpijn of diarree.
- Huiduitslag, buiten of jeuk.

Alle genoemde bijwerkingen duren meestal 1 tot 3 dagen.

Meer weten?

Hier je vragen over vaccineren? Bespreek deze dan met de jeugdarts, huisarts of apotheker.

Kijk voor de officiële bijsluiter op geneesmiddeleninformatiebank.nl. Of kijk voor meer informatie op huisarts.nl, spothoek.nl of rijksvaccinatieprogramma.nl. Wil je een bijwerking melden of hier meer over weten? Dit kan op lareb.nl.

Deskundigheidsbevordering

- > Peiling onder professionals over HPV-kennis en informatiebehoefte
- > Aanpassing van;
 - E-learning
 - Richtlijn
 - Scholingsmateriaal
- > Delen achtergrond document over gemengd schema

Deskundigheidsbevordering - peiling

- > 58 JGZ professionals (o.a. 41 verpleegkundigen)
- > Werkveld: 0 – 4: 31; 4 – 12: 51; 12 – 18: 38
- > Bijna 95% had al van vaccinwissel gehoord
- > Kennis:
 - 25 vragen over HPV-infectie: gemiddeld 22.45 goed (89,8%)
 - 8 vragen over HPV-vaccinatie: gemiddeld 7.31 goed (91,4%)
 - 5 vragen over HPV-screening: gemiddeld 3.55 goed (71,0%)
- > Mening over HPV-vaccinatie: positief en \approx/\uparrow

Aandachtspunten kennis

	% Juist	% Onjuist	% ?
Een HPV-infectie kan genitale wratten veroorzaken	87.7	5.1	7.2
Het gebruik van condooms vermindert de kans op HPV overdracht	79.0	18.8	2.2
Een HPV-infectie kan worden genezen met antibiotica	2.9	87.7	9.4
Een HPV-infectie heeft meestal geen behandeling nodig	71.7	21.7	6.5
De meeste seksueel actieve personen zullen ergens in hun leven een HPV-infectie krijgen	79.0	8.0	13.0
Het hebben van seks op jongere leeftijd verhoogt het risico op het krijgen van een HPV-infectie	42.8	35.5	21.7
Een HPV-infectie kan anuskanker veroorzaken	89.9	0.7	9.4
Een HPV-infectie kan overgedragen worden door orale seks	89.9	3.6	6.5
Een HPV-infectie kan herpes veroorzaken	11.6	79.0	9.4
Een HPV-infectie kan orale kanker veroorzaken	85.5	2.2	12.3
Het HPV-vaccin beschermt tegen de meeste baarmoederhalskankers	87.7	7.2	5.1
Er is een HPV-vaccin dat beschermt tegen genitale wratten	69.6	12.3	18.1
HPV-test negatief, dan is het risico op baarmoederhalskanker klein	72.5	16.7	10.9
Screening op BMHK in het BVO maakt gebruik van testen op HPV	76.1	8.7	15.2
HPV-screening wordt bij screening op HPV-gerelateerde kankers, anders dan BMHK, al veel gebruikt	14.5	29.7	55.8

Informatiebehoefte professionals

- > Werkzaamheid van het vaccin, incl. gemengd schema
- > Veiligheid van het vaccin
- > Ziektes door HPV
- > Vaccinatie bij volwassenen en na CIN2-3-lesie
- > Betrouwbare sites over HPV om met ouders te delen
- > Informatie over effecten van vaccinatieprogramma
- > Steffie pagina over HPV en materiaal in andere talen voor ouders
- > Cultuursensitieve voorlichting

Aanpassing materialen deskundigheidsbevordering

- > E-learning vernieuwd
- > RVP richtlijn uitvoering wordt voor de zomer aangepast
- > HPV-vaccinwissel wordt meegenomen in scholingen

Hoofdstuk 5: Werkzaamheid

Nederlandse studies	Screenings-programma	Werkzaamheid op populatieniveau	(Vorstadia) BMHK	Andere kankers en aandoeningen	Test je kennis

Persisterende infecties en voorloper stadia van kanker
Bij kanker op andere plekken dan de baarmoederhals duurt het vaak nog langer dan bij baarmoederhalskanker voordat deze zich ontwikkelen. Daarom wordt om de vaccineffectiviteit voor de andere HPV-gerelateerde kankers vaak in eerste instantie gekeken naar hoe goed het vaccin (persisterende) infecties op deze locaties voorkomt. Net als dit in het verleden werd gedaan voor baarmoederhalskanker, waar inmiddels zoals je hebt kunnen zien ook veel studies beschikbaar zijn over het voorkomen van voorstadia en kanker.

Op de volgende schermen zie je informatie over de bescherming tegen infecties of voorstadia van de andere HPV-gerelateerde kankers en van de bescherming tegen genitale wratten.

14/26

Naar hoofdmenu

Monitoring

- Extra peiling opkomstpercentages
 - Juni 2026: voorjaarscampagne
 - December 2026: najaarscampagne
- Lareb:
 - Bijwerkingen
 - Wens: studie start voorjaar 2027

Herbestemmen restvoorraad

VWS verzoek aan RIVM: zoek alternatieve bestemming voor restvoorraad 2-valent vaccin (i.p.v. vernietiging)

Verkennen van :

- Opties voor inzet buiten RVP (wet/ regelgeving)
- Noodzakelijke randvoorwaarden voor donatie

Aanleiding

Uitdaging

Resultaat

Doelstelling

Randvoorwaarden

Risico's

Gebruikers

Succesfactoren

Deel Project restvoorraad

Onderwerp	Activiteit	Planning
Inzet binnen RVP	Herinneringsbrief/ extra consult niet-/ niet volledig gevaccineerde 16-17 jarigen	Q1
Doelgroep 18-26-jarigen	Via netwerk Centra Sexuele gezondheid/ TF Kankervrij en gynaecologen voor lokale inzet	Q1/ Q2
Internationale donatie	Via WHO/ Unicef	Q1/Q2/Q3

Wat onthoud je van dit webinar?

- Per 1 september Gardasil9 in RVP
- Bescherming 9 HPV-typen
- Kanker geslachtsdelen, mond/keel
- Bescherming genitale wratten

- Grotere verpakking
- Koelkastcapaciteit
- Levering vanaf augustus
- Registratie in Praeventis per 1/9

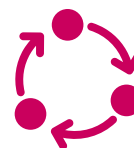
- Nieuwe kernboodschap
- Publiekscommunicatie RIVM aangepast
- Komst Steffie

- Peiling onder JGZ-profs
- Scholingsmateriaal aangepast

- Extra peiling opkomst in juni en december 2026
- Lareb; monitoring vanaf voorjaar 2027?

- Cervarix herbestemmen;
- Binnen RVP
- Groep 18-26 jaar CSG's/ziekenhuizen
- Internationale donatie